

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7Pc/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123204421
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Gáborová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123204421.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľky: W. Z. A., nar. XX.X.XXXX, G. 9, E., zast. JUDr. Romana Chalupková, Levická cesta č. 7, Nitra, proti povinnému: A. Z., nar. X.X.XXXX, Z. 5, E., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o určenie výživného na manželku, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým manželovi A. Z., nar. X.X.XXXX ukladá povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky W. Z. A., nar. XX.X.XXXX v sume 150 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o rozvode manželstva.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7Pc/12/2023 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa manželovi nariadi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky vždy k 15-tému dňu v mesiaci sumou 150 eur mesačne k jej rukám. Svoj návrh odôvodnila tým, že jediným jej príjmom je rodičovský príspevok, ktorý vo väčšom rozsahu využíva na zabezpečovanie potrieb a výživy nášho syna J., manžel dobrovoľne vzájomnú vyživovaciu povinnosť neplní, existuje jej sociálna finančná odkázanosť na manžela, jej a manželova životná úroveň je výrazne rozdielna a je porušená zásada solidarity, ktorá nepripúšťa, aby sa jeden z manželov dostal do nevýhodnejšieho postavenia napríklad v dôsledku starostlivosti o domácnosť alebo deti. Návrhom vo veci samej sa domáha navrhovateľka rozvodu.

2. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

4. Podľa § 326 ods. 1,2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

5. Podľa § 132 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

6. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 361 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

9. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Nariadiť neodkladné opatrenie je opodstatnené a prípustné vtedy, ak je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov alebo by bola obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie nemožno využiť na úpravu iných než právnych vzťahov medzi účastníkmi. Medzi účastníkmi musí jestvovať právny vzťah a okrem tvrdenia a osvedčenia právneho vzťahu sa vyžaduje tvrdiť a osvedčiť nárok alebo právo, ktoré je ohrozované alebo porušované. Rovnako musí navrhovateľ v návrhu preukázať, že má právny záujem na neodkladnom opatrení, t. j. musí osvedčiť potrebnosť bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené len vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu, táto neodkladná úprava je potrebná, v právnych vzťahoch medzi účastníkmi sa nevytvorí nenávratný stav a neprimeraným spôsobom sa nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Ako vyplýva z účelu neodkladného opatrenia, súd pred jeho nariadením nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Dokazovanie pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu, vyžadovanom v základnom konaní, ale podľa teórie civilného procesného práva má povahu osvedčovania. Osvedčovanie, na rozdiel od dokazovania, znamená, že súd, na základe navrhovateľom predložených alebo označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby mal súd osvedčené, t. j. mohol považovať, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, za nanajvyš pravdepodobné, všetky predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré možno začať len na návrh, je povinnosťou navrhovateľa v podanom návrhu označiť a predložiť dôkazy, osvedčujúce aspoň základné skutočnosti, umožňujúce prijať záver o opodstatnenosti, legálnosti a primeranosti navrhovaného neodkladného opatrenia.

11. Pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné aplikovať ustanovenia § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku. Súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP), a to vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladným opatrením možno strane nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Zmyslom neodkladného opatrenia podľa uvedených zákonných ustanovení je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení; navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného neodkladného opatrenia, pričom ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní.

12. Predmetom konania vo veci samej je rozvod manželstva a úprava práv a povinností rodičov po rozvode manželstva. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke so skoro 2 ročným synom J., ktorý pochádza z manželstva účastníkov konania, a jej príjem pozostáva len z rodičovského príspevku vo výške 500 eura. Manžel navrhovateľky na výživu mal. syna J. neprispieva. Navrhovateľka za finančnej pomoci jej matky sama zabezpečuje starostlivosť o dieťa a jej mesačné výdavky spojené s chodom domácnosti a zabezpečením jej základných životných potrieb prevyšujú jej príjmy. Manžel na jej výživu neprispieva žiadnou sumou. Z čestného vyjadrenia matky navrhovateľky vyplýva, že jej mesačne

prispieva finančne sumou 500 eur, nakoľko odišla spolu s maloletým synom v októbri 2022 od manžela. V čase spolužitia manžel dosahoval príjem cca 2000 eur mesačne, t.č. aktuálny príjem nie je známy.

13. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 36/2005 z. z. o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

13. Súd po prejednaní veci dospel k záveru, že navrhovateľka dostatočne osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov do rozhodnutia vo veci samej, ktoré by malo byť vydané po vykonaní príslušného dokazovania. Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 26P/107/2023 vyplýva, že navrhovateľka podala dňa 22.5.2023 návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. J. na čas po rozvoze. Súčasná situácia navrhovateľky, ktorej jediným príjmom je rodičovský príspevok, a ktorá sama za finančnej pomoci svojej matky zabezpečuje chod domácnosti a starostlivosť o maloleté dieťa, odôvodňuje priznanie výživného na manželku v nevyhnutnej miere, t. j. vo výške 150 eur mesačne, čo jej umožní vykryť náklady na jej vlastnú výživu v súlade s ustanovením § 71 ods. 1 Zákona o rodine.

14. Z uvedených dôvodov súd konštatoval, že navrhovateľka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s procesnoprávnymi aj hmotnoprávnymi predpismi, vzťahujúcimi sa na tento prípad, v dôsledku čoho bol daný dôvod dočasne upraviť pomery manželov nariadením neodkladného opatrenia tak, aby bolo zabezpečené jej právo na rovnakú životnú úroveň, akú má jej manžel.

15. Nakoľko navrhovateľka osvedčila právny záujem na nariadení neodkladného opatrenia, súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované ustanovenia zákona rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.